

TRONDHEIM KOMMUNE

Kommunaldirektør oppvekst og utdanning

Barne-, likestillings- og
inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep

N-0030 OSLO

Vår saksbehandler
Lars Mostad

Vår ref.
13 /437////
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
04.01.2013

Forslag til endringer i adopsjonsloven – høringsuttalelse fra Trondheim kommune

Innledning

Trondheim kommune vil stille spørsmål ved at lovforslaget kommer mens et lovutvalg, nedsatt ved kongelig resolusjon 28. september 2012, er i gang med å foreta en fullstendig og helt nødvendig revisjon av adopsjonsloven.

Departementets forslag inneholder en vidtrekkende endring av organiseringen av adopsjonsfeltet når det gjelder utenlandsadopsjon, noe som i utgangspunktet ligger i lovutvalgets mandat. Forslaget om å flytte utredningskompetansen vil også gjelde ved innenlandsadopsjon.

Av lovutvalgets mandat fremgår det at de skal fremme forslag til en fullstendig regulering av de spørsmål som i dag er regulert i lov 28. februar 1986 nr. 28 om adopsjon og dens forskrifter. I tillegg skal utvalget gå gjennom departementets skriftlige retningslinjer og rundskriv, og eventuelt vurdere å nedfelle innholdet i lov eller forskrift. Lovutvalget har frist til å legge frem sitt arbeid 15. august 2014.

Utvalget skal foreta sine vurderinger og utarbeide sitt lovforslag i lys av forslagene i NOU 2009: 21 *Adopsjon - til barnets beste*, der det fremmes mange ulike forslag, blant annet knyttet til vilkår for adopsjon saksbehandling og organisering av adopsjonsarbeidet, samt støtte og tiltak før og etter adopsjon. Dette er viktige spørsmål som bør sees i sammenheng.

Lovutvalget bør få fortsette sitt arbeid i henhold til sitt mandat, slik at de kan fremme et helhetlig forslag til revisjon av adopsjonsloven sammen med en vurdering av økonomiske og administrative og andre vesentlige konsekvenser av sitt forslag.

Ad konkrete forslag til endringer i adopsjonsloven

Trondheim kommune vil primært avgi uttalelse vedrørende de områder kommunen har lovpålagt ansvar for i dag, (adopsjonslovens § 16.e). dvs. utredning av adopsjonssøkere og utarbeiding av sosialrapport, samt skriving av oppfølgingsrapporter der opprinnelseslandet krever at barnet er i

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Kommunaldirektør oppvekst og
utdanning

Besøksadresse:

Telefon:
+47

Telefaks:
+47

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse:
Internettadresse:

adoptivfamilien en viss prøveperiode før barnet endelig vil kunne bli frigitt til adopsjon.

Vi er slutter oss til kravet til sannsynlighet for at en adopsjon vil bli til barnets beste tydeliggjøres i adopsjonslovens § 2. Vi har heller ingen prinsipielle innvendinger til forslaget betraktninger om å sidestille samboerskap med ekteskap.

Om flyttingen av utredningskompetansen fra kommunene til Bufetat

Trondheim kommune har siden 2004 organisert all adopsjonsutredning i et eget adopsjonsteam og kan således sies å ha "spesialkompetanse" innenfor dette i kommunal sammenheng. Variert og jevn søknadstilgang, enhetens kunnskap og kompetanse på tilknytningsproblematikk og et barnevernfaglig fokus har vært viktig for utviklingen av adopsjonsfeltet. Saksbehandlerne har også fått bred erfaring med å behandle ulike typer adopsjonssøknader.

Noe av begrunnelsene departementet har for forslaget er at små kommuner som behandler få adopsjonssaker ikke har samme mulighet til å opparbeide nødvendig erfaring og kompetanse. Noen kommuner har imidlertid interkommunalt samarbeid i adopsjonssaker, og erfaringene fra dette burde kommet frem i høringsnotatet.

Forslaget om å flytte utredningsansvaret fra kommunene til Bufetat kan medføre at lokalkunnskap og nærhet til søkerne forsvinner. Barnevernstjenestene i små kommuner forutsettes å ha kompetanse til å utrede og følge opp tunge og alvorlige barnevernssaker. De bør ved etablering av et veiledningssystem fra Bufetat også kunne utrede adoptivsøkere. Vi ser imidlertid poenget med at barnevernsaker i mange tilfeller må prioriteres foran adopsjonssøknader, og at dette kan føre til urimelig lang ventetid for noen søkere.

En svakhet ved høringsnotatet er at det ikke tydeliggjøres hvilken rolle kommunene er tenkt å ha når det gjelder å opplyse saker etter anmodning fra Bufetat. Departementet legger til grunn at dette kun vil gjelde et mindre antall saker, og at det ikke vil være særlig ressurskrevende. Kommunen bistår allerede Bufetat i saker som gjelder stebarnadopsjoner, og denne oppgaven krever utredning og vurdering. Hvis det er en tilsvarende oppgave som tenkes lagt til kommunene etter en omorganisering, blir det urimelig å overføre ressurser fra kommunene til Bufetat slik som det forutsettes i departementets forslag. Skal ressursene overføres, må også alt arbeidet med adopsjon overføres.

Lange avstander med medfølgende reisetid i tillegg til økende krav til sosialrapportenes utforming og innhold er utfordrende, og vi stiller oss tvilende til departementets anslag om effektiv saksbehandlingstid på syv dager. Her skal inngå tre – fire møter med adopsjonssøkerne, reising, skriving og kvalitetssikring av sosialrapport.

Departementet mener at den faglige kunnskapen og kompetansen vil styrkes over tid ved at utredningsansvaret legges til samme instans som skal treffe avgjørelse i saken.

Trondheim kommune har sett at det er en styrke med dagens ordning der kommunen utreder og Bufetat har vedtaksmyndighet, da dette har gitt korrektiv til egen praksis. Vi er derfor i tvil om samme person som utreder søkerne også skal treffe avgjørelse i saken.

Hvorvidt en adopsjon av et utenlandsk barn skal avsluttes i Norge eller endelig avgjøres i utlandet avhenger av hvilket land barnet kommer fra, og det forutsettes i lovforslaget at kommunene fremdeles skal bistå i å opplyse en søknad om adopsjon etter barnets ankomst til Norge, slik at

adopsjonen kan gjennomføres. Dette gjøres i dag i Trondheim kommune, og samtidig bistår kommunen familier som ønsker det med å skrive oppfølgingsrapporter til barnets opprinnelsesland etter at adopsjonen er gjennomført. Dette har gitt kommunen god kunnskap om familiene, og en mulighet til å gi noe veiledning i den første tiden hjemme.

Vi ser behovet for et bedre tilbud rettet mot adoptivfamilier etter hjemkomst. Dette er ikke nevnt i lovforslaget.

Om at oppgavene *faglig utvalg* har ved utenlandsadopsjon blir lagt til regionene i Bufetat
Forslaget virker fornuftig og vel begrunnet. Regionene i Bufetat behandler i dag alle søknadene om forhåndssamtykke og kjenner søkerens sak fra før.

Om krav ved søknad om forhåndssamtykke til adopsjon (av barn fra fremmed stat)
Trondheim kommune er enig i at det inntas hjemler i loven til å fastsette krav til adoptivsøkere, inklusive krav til alder. Det er viktig at kravene tydeliggjøres i forskrift.

At adopsjonsforberedende kurs skal være obligatorisk støttes, og da må det samtidig være kapasitet til å ta i mot alle søkere som ønsker å delta på dette.

Avslutning

Økonomiske og administrative konsekvenser av den foreslåtte omorganiseringen fremkommer i liten grad i høringsnotatet. Departementet forutsetter at Bufetats fem regioner tilføres flere ressurser og mer kompetanse, ved at etaten får overført midler som i dag blir benyttet til oppgavene i kommunene. Forslag til flytting av midler skal fremmes i de ordinære budsjettprosessene. Hva dette vil innebære for den enkelte kommune er ikke beregnet.

Trondheim kommune er en stor kommune i norsk sammenheng, og har derfor hatt anledning til å spesialisere adopsjonsutredning/skriving av oppfølgingsrapporter. Til tross for dette har man bare 2.3 årsverk til dette formålet. Vi stiller spørsmål om det rent ressursmessig er fornuftig å flytte utredningskompetansen til Bufetat.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Gunn Annlaug Røstad
kommunaldirektør

Lars Mostad
seniorrådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift